

20 Δεκεμβρίου 2020

Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος: Όταν θέλετε να αποκτήσετε ευτυχία, ο Θεός είναι έτοιμος να σας τη δώσει

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#)

[...]. Πού βρίσκεται η αληθινή ζωή; Πουθενά αλλού παρά στο Θεό. Γι' αυτό η τελευταία όψη της ενότητας είναι η μεταξύ ανθρώπου και Θεού, η οποία γίνεται όταν ο άνθρωπος κατορθώσει «Θεού επιτυχείν». Αυτή είναι μία έκφραση- σύνθημα στις επιστολές του Αγίου Ιγνατίου: «Θεού επιτύχειν» , «να συναντήσω το Θεό». Η πολύμορφη στο κόσμο ενέργεια του Θεού αποτελεί τον ένα μόνο παράγοντα της σωτηρίας και ζωοποίησως του ανθρωπίνου γένους· ο άλλος παράγοντας είναι η προσπάθεια του ίδιου του ανθρώπου. Η άποψη αυτή είναι η μόνη που μπορεί να συμβιβασθεί με την παρουσία ελεύθερης βούλησης στον άνθρωπο. Η βασιλεία του Θεού βιάζεται αλλά δεν εκβιάζει αυτή τους ανθρώπους. Ο Θεός προτείνει το δώρο

του, αλλ' οφείλει και ο άνθρωπος να απλώσει το χέρι του για να το πάρει. Εάν ούτε αυτό κάνει, τότε δεν υπάρχει αποτέλεσμα. Χέρι είναι η πρόθυμη ανταπόκριση στο θείο θέλημα. «Όταν θέλετε να αποκτήσετε ευτυχία, ο Θεός είναι έτοιμος να σας τη δώσει».

Αυτό είναι και εύκολο και δύσκολο. Και ο ίδιος ο Άγιος Ιγνάτιος αντιλαμβανόταν ότι δυσκολευόταν· εύρισκε δύσκολο το να συναντήσει το Θεό «εμοί δε δύσκολον Θεού επιτυχείν», έλεγε. Αλλά εάν κανείς αγωνισθεί με ζήλο, γίνεται εύκολο. Ο αγώνας έγκειται κυρίως στη μεταστροφή της ανθρώπινης βούλησης από την προσήλωση στο εγώ και τα περί το εγώ προς τη θεία πραγματικότητα· σε αυτή δε την προσπάθεια εμφανίζονται πολλά εμπόδια που σκιάζουν αυτή την πραγματικότητα. Ο Χριστιανός είναι αθλητής στο στάδιο του παρόντος βίου και στο τέρμα του δρόμου υπάρχει έπαθλο η αιώνια ζωή.

Αρχικό βήμα στην προσπάθεια αυτή είναι η πίστη στο Θεό και τον Ιησού Χριστό και στην αξία των αποτελεσμάτων της θείας οικονομίας. Αλλ' αυτή αποτελεί μόνον την αρχή· «αρχή μεν πίστις, τέλος δε αγάπη».

Έπειτα ανοίγεται το πραγματικό στάδιο της χριστιανικής ζωής που χαρακτηρίζεται από τον αγώνα για ηθική συμμόρφωση προς το Θεό, την οποία ο Άγιος Ιγνάτιος ονομάζει «ομοίθεια Θεού», δηλαδή μίμηση του χαρακτήρα του Χριστού. Ο πιστός πρέπει να μαθητεύσει, να γίνει μαθητής του Χριστού και να λάβει τον χαρακτήρα του. Το δε βασικό στοιχείο της μαθητεύσεως είναι η μίμηση του πάθους του Χριστού, η οποία είναι η τελική φάση της απαρνήσεως του κόσμου. Και απάρνηση του κόσμου δεν είναι τίποτε άλλο από την αγάπη. Γιατί αυτά που ονομάζει ο Άγιος Ιγνάτιος -και ο Χριστιανισμός- αγάπη είναι κάτι ξένο προς εκείνο που εννοούμε σήμερα με την κοινή σημασία της λέξεως. Η πραγματική αγάπη σημαίνει απάρνηση του εαυτού μας και προσήλωση σε κάτι άλλο· και αυτό το άλλο δεν μπορεί παρά να είναι ευγενές και αγνό, εφ' όσον η επιδίωξή του συνδυάζεται με απόρριψη της φιλαυτίας και του εγωισμού. Αυτό έκανε και ο Θεός, αλλ' από εντελώς διαφορετική σκοπιά· δεν απαρνήθηκε τον εαυτόν του, αλλ' «εκένωσεν εαυ-τόν», άδειασε τον εαυτόν του από το θείο μεγαλείο, όπως θα έλεγε ο Παύλος, για να επιδοθεί στη σωτηρία του ανθρώπινου γένους που είναι έργο θείας αγάπης. Έφθασε όμως και στην απάρνηση ο Θεός. Γενόμενος άνθρωπος, αρνήθηκε και κατανίκησε το κόσμο. Πρέπει λοιπόν και κάθε μαθητής του να κάνει το ίδιο.

Μερική απάρνηση είναι η απόρριψη του κοσμικού φρονήματος· πλήρης απάρνηση είναι ο πόθος του μαρτυρίου. Ο πόθος αυτός, που συνέχε τον Άγιο Ιγνάτιο κατά τη διάρκεια του ταξιδιού του προς τη Ρώμη, εκφράζεται κατά τρόπο μεγαλειώδη στις σελίδες της Προς Ρωμαίους επιστολής. Αναζητεί το μαρτύριο με ακατανίκητη ορμή και περιγράφει τις λεπτομέρειες των παθημάτων που πρόκειται να υποστεί

με απεριγράπτη αγαλλίαση. Ούτε φωτιά ούτε σταυρός ούτε λιανισμοί ολοκλήρου του σώματος τον τρόμαζαν. Ο «έρως του» έλεγε, δηλαδή ο Χριστός, έχει σταυρωθεί· μέσα του λοιπόν δεν υπάρχει πόθος για τα υλικά πράγματα, αλλά μόνο για το Χριστό. Ο πόθος του μαρτυρίου συνδέεται με τον πόθο της ενώσεως με το Χριστό. Το πάθος ενώνει τον πιστό με το σταυρό και τον αποθανόντα πάνω στο σταυρό.

Όταν κανείς κατέχεται από τον πόθον αυτό, ζει έντονα την παρουσία του Θεού, γίνεται χριστοφόρος και θεοφόρος, έστω και αν δεν υποστεί το μαρτύριο. Η ένωση εκφράζεται πολύ συχνά με τους όρους της κοινωνίας στη θεία ευχαριστία.

«Άρτον Θεού θέλω, ο έστι σαρξ Ιησού Χριστού... και πόμα Θεού θέλω, το αίμα αυτού,

ο έστιν αγάπη άφθαρτος».

Εκφράζεται δε επίσης και με την εντολή για ολοκληρωτική προσήλωση της σκέψεως στο Θεό.

«Μία προσευχή, μία δέησις, εις νους, μία έλπίς,

εν τη αγάπη, εν τη χαρά τη αμώμω».

Παρατηρείται κάποια απελευθέρωση με το θάνατο, αλλά αυτή δεν συνίσταται στην απαλλαγή του πνεύματος από το σώμα· η σάρκα διαποτίζεται από το πνεύμα και είναι ιερή. Η απελευθέρωση συνίσταται στην πλήρη και οριστική διακοπή του δεσμού με τον κόσμο της φθοράς· κάθε τι από τον κόσμο αυτό που ξεφεύγει από την επιρροή της φθοράς μπορεί να ενταχθεί στα πλαίσια του κόσμου του πνεύματος και να μετάσχει στην αληθινή ζωή. Η αληθινή ζωή είναι μία εμπειρία και μία πραγματικότητα που ανήκουν και στο παρόν και στο επέκεινα. Το κύριο δε στοιχείο της είναι η απόλαυση της θείας παρουσίας. Γέφυρα μεταξύ της εδώ και της μελλούσης απολαύσεως της θείας παρουσίας αποτελεί η ελπίδα, με την οποία φωτίζουν από τώρα τη ψυχή οι ανταύγειες της μέλλουσας δόξας, στην αθανασία και την αφθαρσία. Ο Άγιος Ιγνάτιος, λό-γω των ειδικών συνθηκών που βρισκόταν τις τελευταίες ημέρες της ζωής του, είχε φτάσει σε τέτοια τελειότητα, ώστε μπορούσε να σκέφτεται τα επουράνια. Πίστευε όμως ότι μόνο στο «επέκεινα» βιώνεται κατά τέλειο τρόπο η πραγματική ζωή, εκεί όπου ο πιστός γίνεται πραγματικός άνθρωπος· «εκεί παραγενόμενος, άνθρωπος έσομαι». Κατά τον μέλλοντα χρόνο η ελπίδα θα μεταβληθεί σε ένδοξη πραγματικότητα, τότε όταν ο πιστός συναντήσει το Θεό «πρόσωπον προς πρόσωπον», ή κατά την προσφιλή φράση του Αγίου Ιγνατίου, «όταν Θεού επι-τύχη». Τότε πλέον θα αποδοθεί πλήρως στο Θεό, θα γίνει άνθρωπος του Θεού και θ' αποκτήσει σε πληρότητα τη δόξα, για

την οποία έχει προορισθεί.

Η συνάντηση του θείου και του ανθρώπινου παράγοντα αναδεικνύει τον πιστό σε νέα προσωπικότητα με νέες σκέψεις, νέα θέληση, νέα αισθήματα και νέα θρησκευτική εμπειρία. Αυτή δε η προσωπικότητα θα ολοκληρωθεί και τελειωθεί στο μέλλοντα χρόνο με την ένωση με το Θεό.

Πηγή: Π. Κ. Χρήστου, «Ιγνάτιος Αντιοχείας»,-απόσπασμα σε νεοελληνική απόδοση.
Εκδ. Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών.